

Slovenský jazyk a literatúra ISCDE 2

Učebnými osnovami školy v predmete **slovenský jazyk a literatúra** sú v 5., 6. a 7. ročníku vzdelávacie štandardy inovovaného ŠVP.

<https://www.minedu.sk/data/att/7515.pdf>

Vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra sa zvyšuje v UP v iŠKVP časová dotácia o 1 hodinu v 5. ročníku a o 1 hodinu v 7. ročníku. Tieto vyučovacie hodiny sa použijú na prehĺbenie vedomostí stanovených iŠVP a rozvoj čitateľskej gramotnosti – kompetencia: čítanie s porozumením.

Názov predmetu	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
Časový rozsah výučby	8. a 9. ročník – 5 hodín týždenne, spolu 165 hodín (3 hodiny jazyk a sloh a 2 hodiny literatúra)
Škola (názov, adresa)	Základná škola s materskou školou Makov
Názov ŠVP	ISCED 2
Názov ŠkVP	Moderná škola si ctí tradície
Kód a názov odboru štúdia	
Ročník	8. – 9.
Stupeň vzdelania	Nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	5 rokov
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský jazyk

I. Charakteristika predmetu

Slovenský jazyk a literatúra má v systéme významné postavenie. Jazyk je nástroj myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, čo by sa vo vyučovaní jazyka malo premietnuť do zámerného preferovania rozvoja komunikatívnych kompetencií, ktoré budú istým teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby. Najväčší akcent sa pritom kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať a pod.

Vzdelávací obsah predmetu slovenský jazyk a literatúra pozostáva z troch častí – jazyka, slohu a literárnej výchovy. Dôraz je kladený najmä na komunikatívno-zážitkový model vyučovania jazyka podporujúci interpretačno-hodnotiaci spôsob práce žiakov s jazykovými komunikátmi. Vlastná tvorba jazykových prejavov, práca s informáciami, čitateľská gramotnosť, či schopnosť komunikovať, patria medzi priority slohovej zložky predmetu. V literárnej výchove, ako ďalšej zo zložiek predmetu, bude vyučovanie smerovať k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, t. j. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na recepciu umeleckého textu, jeho analýzu,

interpretáciu a hodnotenie. Najväčší dôraz bude kladený na čítanie, ako všestranné osvojovanie si umeleckého textu.

II. Ciele predmetu

Cieľom vzdelávania SJL je rozvíjanie komunikačnej spôsobilosti žiakov. Žiaci by mali zvládnuť úroveň rečových zručností v príslušnom jazyku v oblasti hovorovej alebo odbornej primerane z hľadiska jazykového štýlu, s príslušnou gramatickou a pravopisnou normou v ústnom i písomnom prejave.

Cieľové kompetencie – jazyková zložka:

Poznávacie a rečové kompetencie

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

1. Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu, spisovnú výslovnosť a správne uplatňovať suprasegmentálne javy.
2. Pri ústnom prejave primerane uplatňovať paralingválne javy.
3. Reprodukovať umelecký aj vecný text.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
2. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
3. Na základe indukcie a zovšeobecnenia odvodiť charakteristiky nových javov.
4. Usporiadať známe javy do tried a systémov.
5. Aplikovať jazykovedné vedomosti na vecné a umelecké texty.
6. Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické a syntetické zručnosti

1. Uskutočniť jazykovú analýzu textu a vytvárať jazykový systém.
2. Odlíšiť medzi sebou umelecký a vecný text.
3. Odlíšiť medzi sebou texty z hľadiska jazykového štýlu, slohových postupov a žánrov.

Tvorivé zručnosti

1. Vytvoriť vlastný text na základe dodržiavania stanoveného žánru, slohového postupu, jazykového štýlu.
2. Ústne prezentovať vlastný text.
3. Napísať krátky príbeh.
4. Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.
5. Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text.

Informačné zručnosti

1. Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.
2. Vyhľadávať, spracúvať a používať informácie z literárnych prameňov a internetu.

Komunikačné zručnosti

1. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
2. Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu.
3. Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Cieľové kompetencie – literárna zložka

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu

1. Plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť.
2. Recitovať prozaické a básnické diela. Rešpektovať rytmickú usporiadanosť básnického textu, frázovať básnický aj prozaický text v zhode s vlastným chápaním jeho významu.
3. Čítať text postavy dramatického diela pri spoločnom dramatizovanom čítaní. Modulovať hlas podľa zmyslu textu.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
2. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
3. Usporiadať známe javy do tried a systémov.
4. Aplikovať literárnovedné vedomosti na literárne texty s analogickou štruktúrou.

Analytické a interpretačné zručnosti

1. Prerozprávať obsah prečítaného diela.
2. Odlíšiť epické, lyrické a dramatické texty.
3. Vytvoriť dejovú osnovu prečítaného diela, vyhľadať kľúčové slová.
4. Určiť hlavné a vedľajšie postavy diela.
5. Abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku prečítaného diela, vrátane lyrickej básne.
6. Analyzovať umelecký text po štylisticko-lexikálnej a kompozičnej stránke a určiť funkciu jednotlivých prvkov pre celkové vyznenie diela, interpretovať význam diela.
7. Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentami.

Tvorivé zručnosti

1. Zdramatizovať básnický alebo prozaický text.
2. Ilustrovať umelecký text.
3. Napísať kratší prozaický útvar, básnický text, scenár.
4. Inscenovať kratší dramatický text.

Informačné zručnosti

1. Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
2. Pracovať s knižným fondom vo forme kartotéky a v elektronickej podobe.
3. Vedieť získať informácie z integrovaného informačného systému a internetu.
4. Budovať si vlastnú knižnicu.

III. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vyučovanie slovenského jazyka v základnej škole z **psycholingvistického hľadiska** stavia na tvorivosti a detskej hre, na tvorení vlastného textu (hra s jazykom).

Zo **sociolingvistického hľadiska** sa vyučovanie slovenského jazyka orientuje na najčastejšie a veku primerané komunikačné situácie, ktoré sú ilustrované napr. na príkladoch textov v učebniciach, na videozáznamoch, precvičované formou dramatizácie textov či simulovania rozličných situácií.

Zo **systémového hľadiska** sa jednotlivé jazykové javy nepreberajú izolovane, ale vždy v súvislosti s inými jazykovými javmi, pričom sa berie do úvahy hierarchia jednotiek jazykového systému a jeho jednotlivých rovín. Rozlišuje sa centrum a periféria jazykových javov. Skúma sa forma aj obsah jazykových jednotiek, gramatických kategórií, popri synchronii sa v odôvodnených prípadoch upozorňuje aj na diachroniu jazykových javov. Dôraz sa pritom kladie na tie jazykové roviny, ktoré majú vyústenie v texte, t. j. na lexikálnu a syntaktickú rovinu. Posilňuje sa vyučovanie rečových prejavov, od reprodukcie textov sa postupne prechádza k tvorbe vlastných textov. Precvičuje sa ústna podoba rôzne uplatňovaná v jednotlivých štýloch či žánroch.

V oblasti štylistického uplatnenia jazykových prostriedkov sa prechádza na **spojenie jazykovej a slohovej zložky** vyučovania slovenského jazyka do jedného celku. Od holého osvojovania si vedomostí o jazykových javoch sa tak prechádza k nácviku uplatnenia preberaného jazykového javu v praktickej komunikácii. Žiaci získavajú základné poznatky o súčinnosti slohových postupov a slohových útvarov. Pozornosť sa zameriava aj na štýly.

V oblasti jazykovej kultúry sa postupne prechádza od osvojovania si **zvukovej a pravopisnej normy k základom lexikálnej, morfolologickej a syntaktickej normy a poznatkov z dejín jazyka a jazykovedy**. Vyučovací proces vyúsťuje do získavania poznatkov o primeranom štylistickom využívaní jednotlivých jazykových prostriedkov.

Dôležitou zásadou vyučovania slovenského jazyka je, že sa nemá vyučovať metatext, ale text patriaci k rozličným štýlom, s uplatnením rozličných slohových postupov a jazykových i mimojazykových prostriedkov (čiže učivo má byť viazané na isté komunikačné situácie). Pri práci s textom sa žiaci k poznatkom o jednotlivých jazykových javoch a o jazykovom systéme ako celku dopracúvajú metódou postupných krokov. Učiteľ ich vedie tak, aby sami vyčlenili z textu skúmaný jav, odhalili jeho podstatné znaky, našli súvislosti s inými jazykovými javmi, zaradili jazykový jav do jazykového systému. Ďalším krokom je tvorenie vlastného textu s analyzovaným javom, čím sa žiaci učia prakticky komunikovať a používať preberané jazykové javy. Až potom nasledujú cvičenia na zmechanizovanie hľadania a používania preberaného javu v texte, na určovanie jeho základných charakteristík. Záver tvorí zhrňujúce poučenie o preberanom jave, o jeho začlenení do širšej skupiny jazykových javov formou prehľadných tabuliek, grafov a pod. Pri poučkách (definíciách, charakteristikách) nejde o doslovné memorovanie, ale o pochopenie podstaty, vysvetlenie a aplikáciu. Pri osvojovaní si jednotlivých jazykových javov v ich bohatosti a vnútornej diferencovanosti sa uplatňuje indukčná metóda, jednotlivé varianty sa učia vždy na pozadí invariantu. Precvičovanie jazykovo-štylistických osobitostí sa odporúča uskutočňovať v rozsahu žánrového vymedzenia v literatúre v danom ročníku.

Vyučovanie slovenského jazyka je založené na **komunikatívno-poznávacom princípe**, ktorý spočíva vo vyhľadávaní jednotlivých jazykových javov v rôznych typoch textov, v následnom usúvzťažnení, triedení a systematizovaní analyzovaných javov, ktoré vedie k istému zovšeobecnenému poznatku o danom jave. Dôležité je precvičovanie poznaného jazykového javu, ktoré vyúsťuje do jazykovej praxe, čiže žiaci sa učia využívať poznaný a precvičený jazykový jav pri tvorení prvých vlastných textov. Vo vyučovaní sa uplatňuje princíp špirálovitosti a postupnosti, to znamená, že o preberaných jazykových javoch sa postupne pridávajú ďalšie poznatky, ktoré sa rozširujú do hĺbky. Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku. Významné miesto má samostatná práca žiakov s dôrazom na diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa k žiakom. Ďalej je to práca v dvojiciach či skupinách, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Je potrebné rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier. Dôsledne sa uplatňuje zásada názornosti, pričom sa okrem textu v učebnici či v pracovnom zošite, živého príkladu učiteľa, názorných pomôcok a jazykových príručiek využívajú akusticko-auditívne pomôcky a opticko-akustický kanál (televízia, video). Učiteľ využíva rozličné typy úloh a cvičení, motivuje žiakov v práci. Rozsah a obsah domácich úloh má byť účelný pri rešpektovaní zásady primeranosti veku, aby žiak nepísal domácu úlohu dlhšie ako 20 minút. Obsahovo by mali byť zamerané:

- v jazykovej zložke na tie javy, ktoré sú náročné na vnímanie a jeho potrebné domáce precvičenie
- v slohu buď na prípravu jazykového materiálu a nečistopisu (konceptu), alebo na upravenie konceptu na čistopis

Pri písaní diktátov sa dodržiavajú didaktické zásady diktovania. Dôležitá je ústna analýza nedostatkov v diktáte. Je v právomoci učiteľa rozhodnúť, koľko nácvičných diktátov bude predchádzať kontrolnému diktátu (aj aký typ nácvičného diktátu to bude a akou formou sa bude realizovať).

Javy v slohovej výchove sa preberajú v súlade s jazykovými javmi a s využitím žánrovo-

tematickeho osnovania v literatúre s dôrazom na rozvoj komunikačných zručností žiakov. Výber tém sa ponecháva na učiteľa, ktorý má možnosť učivo aktualizovať a prispôbovať podľa vlastného uváženia.

Klasifikované slohové písomné práce sa píše v škole a predchádza im písomná príprava a práca s konceptom (odporúča sa používanie korektorských značiek, ktoré umožňujú efektívne využívať pracovný čas). Rovnako dôležitá je analýza nedostatkov v písomnej práci, ktorá sa spravidla robí aj pri neklasifikovaných písomných prácach. Pri ústnych jazykových prejavoch učiteľ upozorňuje na správnu výslovnosť, na správne slová/tvary slov, slovesné väzby, na štylistickú primeranosť výberu jazykových, parajazykových a extrajazykových prostriedkov.

Neoddeliteľnou súčasťou vyučovania SJL je návšteva divadelných predstavení – v každom ročníku aspoň jedno.

IV. Stratégie vyučovania - Metódy a formy práce

Výkladovo – ilustratívna metóda

V činnosti učiteľa sa táto metóda prejavuje formou výkladu, čítania kníh, prezentácie zvukových nahrávok, formou demonštrácie prirodzených objektov, zobrazených materiálnych prostriedkov (obrazy, schémy, filmy). To všetko za predpokladu, že tieto prostriedky oznamujú novú alebo opakujú známu informáciu.

Výkladovo-ilustratívna metóda sa môže realizovať rôznymi formami výučby (slovnými, názornými, praktickými). Vo všetkých prípadoch však je didaktickou podstatou **prezentácia hotovej informácie** učiteľom na jednej strane a jej **vedomé prijímanie a zapamätávanie** žiakom na strane druhej.

Reproduktívna metóda

Učiteľ pri reproduktívnej metóde organizuje systém cvičení na reprodukovanie činností, ktoré sú žiakom známe a pochopené prostredníctvom výkladovo-ilustratívnej metódy.

Táto metóda sa realizuje formou systému cvičení. Prejavuje sa ústnou reprodukciou poznatkov, opakovacím rozhovorom, čítaním, písaním, riešením typových úloh, napodobovaním jazykových modelov, rysovaním schém.

Výkladovo-problémová metóda

Podstata metódy spočíva v tom, že zoznamuje žiakov nielen s nájdenými riešeniami určitých vedecko-poznávacích alebo praktických problémov, so spôsobom ich aplikácie, ale aj s logikou vyhľadávania týchto riešení.

Učiteľ nastoľuje problém, sám ho rieši, pritom však ukazuje spôsob riešenia v jeho skutočných, žiakom však prístupných protikladoch, poukazuje na myšlienkový postup pri jeho riešení. Učiteľ ukazuje vzory vedeckého poznávania, vedeckého riešenia problémov.

Heuristická metóda

Učiteľ pri heuristickej metóde riadi skúmanie problému, formuluje protiklady, sám plánuje jednotlivé kroky riešenia problému, postup zisťovania, ale riešenie jednotlivých krokov vykonávajú samostatne žiaci.

Žiaci vnímajú problémovú úlohu, premyslia si jej podmienky, riešia časť úlohy, aktualizujú pritom svoje doterajšie vedomosti. Kontrolujú svoje riešenie, zdôvodňujú svoje postupy činností a svoje konanie. Pritom však svoje konanie, etapovité zisťovanie (riešenie) neplánujú. To robí učiteľ.

Brainstorming

Jednou z realizácií heuristickej metódy je forma brainstormingu.

Účastníci za stanovenú časovú jednotku (napr. 10 min.) hľadajú a zverejňujú na danú tému čo najviac podvedomých, spontánnych nápadov

- tie sa priebežne zverejňujú na tabuli, prípadne na papier
- nápady nie sú hodnotené
- po uplynutí stanoveného času účastníci nápady podrobujú analýze, hľadajú najvýraznejšie
- vytriedené nápady potom zoskupujú do určitých tematických okruhov a zovšeobecňujú ich
- nakoniec sa vyberie jeden alebo viacej nápadov na riešenie daného problému
- realizuje sa riešenie.

Projektová metóda

Učiteľ zadá názov projektu a jeho obsahové vymedzenie a žiak pomocou vlastných nápadov vypracuje projekt za určitý čas.

Výučba s riešením inscenovaných problémov

Jej podstatou je hranie (inscenovanie) rolí žiakmi, ktorí zahrajú určitú situáciu zo života, simulujú situácie, alebo procesy, ktoré sa stali alebo sa môžu prihodiť v skutočnosti. Žiaci teda predvádzajú, modelujú určitú situáciu, učia sa v modelovaných situáciách.

Formy výučby

A) výkladové formy

výklad, rozprávanie, prednášanie, objasňovanie, opis,

B) demonštračné formy

demonštrácia experimentu, postupu činnosti, ukážky riešenia úloh, zostavenia plánu, ukážky predmetov, javov, zobrazení.

C) dialogické formy

rozhovor, beseda, diskusia,

D) formy samostatnej práce žiakov

samostatné štúdium, žiacky experiment, pokus, diskusia medzi žiakmi, cvičenie: experimentálne a teoretické, písomné a grafické práce (riešenie testu, príprava referátu, počítačovej prezentácie).

V. Učebné zdroje

UČEBNICE:

8. ročník

- Jarmila Krajčovičová, Jana Kesselová: Slovenský jazyk pre 8. ročník základnej školy a 3. ročník gymnázia s osemročným štúdiom
- Daniela Petriková, Rudolf Trutz : Literárna výchova pre 8. ročník základných škôl

9. ročník

- Jarmila Krajčovičová, Milada Caltíková: Slovenský jazyk pre 9. Ročník
- Daniela Petříková, Rudolf Trutz: Literárna výchova pre 9. ročník základných škôl

JAZYKOVÉ A KODIFIKAČNÉ PRÍRUČKY A SLOVNÍKY:

- *Pravidlá slovenského pravopisu. 3. vyd. Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2000.*
- *Mária Pisárčiková, Štefan Michalus: Malý synonymický slovník, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 1983*
- *Elena Smiešková: Malý frazeologický slovník, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 1983*
- Ján Horecký, Anna Rácová : Slovník jazykovedných termínov, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 197
- J. Findra, E. Gombala, I.Plintovič: Slovník literárnovedných termínov, Slovenské pedagogické nakladateľstvo, Bratislava 1979
- *Krátky slovník slovenského jazyka. 3. vyd. Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1997.*
- *KRÁL, Á.: Pravidlá slovenskej výslovnosti. 3. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1996.*

INTERNET :

www.slovincinavselico.com

www.corpus.juls.salva.sk (elektronická verzia slovníkov : KSSJ, PSP, MSS, SCS, HSSJ..., jazykovedné časopisy, morfológia SJ)

www.books.sk – encyklopédia slovenských spisovateľov, ktorí začali publikovať v 40. rokoch 20.storočia

www.litcentrum.sk – (literárne informačné centrum – autori, diela, edičná činnosť, recenzie, podujatia)

www.zlatyfond.sme.sk- (elektronická knižnica slovenskej literatúry)

www.osobnosti.sk

www.lingvistika.sk

www.svet-literatury.wz.ct – životopisy spisovateľov, čitateľský denník, recenzie

www.literatura.kvalitne.cz – encyklopédia svetových spisovateľov

www.quotar.ic.cz – (citáty)

www.infolib.sk (knižnice, knižničné služby, literárne súťaže a podujatia)

www.sdicbn.wbl.sk (materiál k vývinovým poruchám učenia, logopedické cvičenia)

<http://www.muza.websity.sk/> (literárne súťaže, literárne kluby)

<http://ld.johanesville.net/> - (autori, diela, slovník literárnych termínov)

www.aladin.elf.stuba.sk – stránka pre „knihomilov“ – recenzie, obsahy svetovej literatúry

www.hevi.sk

www.stur.sk

www.oskole.sk – (konto Orange – testy, referáty pre všetky predmety od učiteľov)

www.bajeapovesti.wz.cz

www.svet-rozpravok.sk

www.klasici.sk

ĎALŠIE ZDROJE:

školská knižnica : knižnica v ZŠ Makov

verejná knižnica : knižnica v Dome kultúry Makov

zvukové nosiče CD : Eduard Gultler : Literatúra na CD 7. ročník (recitácie ukážok z učebnice literatúry)

didaktické pomôcky:

- **Melicher Václav:** Portréty slovenských spisovateľov (I.diel, 1780-1918), Banská Bystrica 1979
- **Melicher Václav:** Portréty slovenských spisovateľov (II. diel, od roku 1918 po súčasnosť), Banská Bystrica 1989

VI. Obsah predmetu

Vzdelávacie obsah tvoria tri oblasti: Jazyková komunikácia
Komunikácia a sloh
Čítanie a literatúra

V oblasti **Jazyková komunikácia** žiaci nadobúdajú schopnosti, vedomosti, zručnosti a kompetencie potrebné k osvojovaniu si spisovnej podoby slovenského jazyka.

V oblasti **Komunikácia a sloh** sa žiaci učia vnímať a chápať rozličné jazykové informácie, čítať s porozumením, kultivovane písať a rozprávať. Nadobúdajú kompetencie aj text analyzovať a kriticky hodnotiť.

Oblasť **Čítanie a literatúra** ponúka literárne vzdelávanie. Žiaci poznávajú prostriedky čítania, základné literárne druhy a žánre, získavajú také intelektuálne zručnosti, ktoré z nich robia vzdelaných čitateľov, ktorí v literatúre nachádzajú zábavu, poučenie, vedia sa v nej orientovať, intelektuálne a duchovne vzdelávať.

Obsahom SJL je:

- pochopenie vzdelávania v slovenskom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa a zároveň je významným zjednocujúcim činiteľom národného spoločenstva a dôležitým prostriedkom celoživotného vzdelávania,
- vnímanie a postupné osvojovanie si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, vyjadrovania vlastných postojov a názorov,
- pozitívny vzťah k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie,
- zvyšovanie jazykovej kultúry verbálnych a písomných jazykových prejavov,
- ovládanie pravopisnej normy spisovného jazyka,
- nadobudnutie vzťahu k slovesným umeleckým dielam, vlastným čitateľským zážitkom,
- rozvíjanie pozitívny vzťah k literatúre a ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a k rozvíjaniu vlastného emocionálneho a estetického vnímania a cítenia.

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia	
Predmet	slovenský jazyk a literatúra	
Zložka	jazyk a sloh	
Ročník	8. roč. 9. roč.	
Časová dotácia	3	3
Týždenná/ ročná	99	99
Zložka	literatúra	
Ročník	8. roč. 9. roč.	
Časová dotácia	2	2
týždenná	66	66

Učivo, vzdelávacie výstupy, medzipredmetové vzťahy a prierezové témy po ročníkoch

Tematické okruhy zo slovenského jazyka a literatúry v 8. ročníku

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín zo slovenského jazyka

1. Opakovanie učiva zo 7. ročníka	10 hod.
2. Debatujeme na úrovni.....	16 hod.
3. Buďte asertívni.....	13 hod.
4. Kto prednesie prejav?.....	15 hod.
5. Slová z prejavu mi ešte znejú v ušiach.....	8 hod.
6. Uvažujeme nielen o bežných veciach.....	15 hod.
7. Nezabudnite sa prihlásiť včas.....	4 hod.
8. Úspešnú plavbu v mori informácií.....	8 hod.
9. Rozprávanie pre poslucháčov i čitateľov.....	2 hod.
10. Veľké opakovanie – test.....	8 hod.

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín z literatúry

I. POÉZIA.....27 hod.

1. LYRICKÁ POÉZIA

- Lúboštná poézia.....	13 hod.
- Prírodná poézia.....	2 hod.
- Modlitba.....	3 hod.

2. EPICKÁ POÉZIA.....9 hod.

II. PRÓZA.....39 hod.

1. Zo života mladých ľudí.....	4 hod.
2. Dievčenský román.....	2 hod.
3. Dobrodružná literatúra.....	2 hod.
4. Vedecko-fantastická literatúra.....	6 hod.
5. Denník.....	9 hod.
6. Vedecko-populárna literatúra.....	8 hod.
7. Literatúra faktu.....	8 hod.

Tematické okruhy zo slovenského jazyka a literatúry v 9. ročníku

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín z jazyka a slohu

1. Čo už vieme –aktivizácia vedomostí	7 hod.
2. Štýlovo sa obliekaš, štýlovo sa vyjadruj	21 hod.
3. Staň sa dobrým rečníkom	13 hod.
4. Uvažujme spolu	25 hod.
5. Drieme v tebe umelec?	13 hod.
6. Hľadáme odborníkov	16 hod.
7. Každý deň povedať dobré slovo	4 hod.

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín z literatúry

1. Poézia	25 hod.
2. Epika a epické žánre	34 hod.
3. Dramatické umenie	7 hod.

Prierezové témy

1. MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu predmetu SJL s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie.

Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Žiaci spoznávajú kultúru rodnej obce – Makova, jej okolia i celého regiónu prostredníctvom regionálnych spisovateľov, spoznávajú aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

2. MEDIÁLNA VÝCHOVA

Prierezovú tematiku zakomponovať do predmetu tak, aby sa u žiakov rozvíjala:

1. schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi, na vyučovaní pracovať s aktuálnymi publicistickými tlačovinami.
- spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciú a mravnú), - schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií.
- schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich
- schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

3. OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

Pri analýze východiskových vecných i umeleckých textov rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (dodržiavanie ľudských a detských práv, prevenciu šikanovania, agresivity, užívania návykových látok).

4. ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,

- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- vedieť hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce.

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť:

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu,
- pochopiť význam trvalo udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu,
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby,
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia,
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu,
- prehľbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania smerom k životnému prostrediu,
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

5. DOPRAVNÁ VÝCHOVA

Pri tvorbe vlastných jazykových prejavov žiaka využívať témy z oblasti bezpečnosti cestnej premávky.

6. OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

U žiakov formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. K dosiahnutiu tohto cieľa využívať vhodné literárne texty, prípadne tvorbu vlastných textov.

7. TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

Ústne i písomné jazykové prejavy žiakov usmerňovať tak, aby vedeli - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií. Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, napláňovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

8. REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

V rámci školského vzdelávacieho programu je obsah prierezovej témy zaradený do voliteľného vyučovacieho predmetu regionálna výchova. V predmete SJL je možné v rámci

medzipredmetových vzťahov pestovať a rozvíjať cit ku krásam kysuckého regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a ku kultúrnemu dedičstvu našich predkov, tak aby žiaci poznali históriu a kultúru vlastnej obce.

Medzipredmetové vzťahy

CJ

- žiak si uvedomuje kultúrnu rozmanitosť jednotlivých národov so zameraním na medzikultúrnu komunikáciu,
- komunikačné a prezentačné zručnosti nadobudnuté v cudzích jazykoch vie vhodne využiť v materinskom jazyku.

DEJ

- využívať poznatky z dejín pre lepšie pochopenie vývinu jazyka, literatúry.

OV

- využívať poznatky z OV na upevňovanie vlasteneckého cítenia, výchovy k ĽP, PSPJ, RV.

MAT

- využívať matematické myslenie v logických morfológických a syntaktických operáciách,
- funkčne využívať arabské a rímske číslice,
- používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) vzorce, grafy a tabuľky v materinskom jazyku.

INF

- vyhľadávať a využívať informácie,
- písomne i ústne komunikovať prostredníctvom IKT,
- používať jazykové príručky,
- orientovať sa v knižnici, kníhkupectvách.

VYV, HUV, VUM

- vnímať prepojenosť jednotlivých druhov umenia.

Vzdelávacie štandardy zo slovenského jazyka pre 8. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard Pojem Téma	Výkonový štandard	Prierezové témy
1. Opakovanie učiva zo 7. ročníka 9 hod.	Úvodná hodina. Organizačné pokyny.	Organizačné pokyny v predmete slovenský jazyk pre 8. ročník	Dopravná výchova
	Vítame vás na otvorení -slávnostný príhovor , slovná zásoba, delenie slovnej zásoby, tvorenie slov	- zopakovať vedomosti o slovnej zásobe, tvorení slov	Multikultúrna výchova
	Skôr než stromy zhodia šaty -čítanie s porozumením, umelecký opis, pravopis podstatných a	- zopakovať pravopis a vedomosti o umeleckom opise	Ochrana života

<p>2. Debatujeme na úrovni</p> <p>22 hod.</p>	<p>prídavných mien, osobné zámená</p>		a zdravia
	<p>Fotografické videnie - popis pracovnej činnosti slovesá, pravopis čísloviek, prídavných mien a zámen, dopĺňanie spojok do viet, tvorba názvov fotografií s využitím predložiek, príprava školského projektu zameraného na fotografovanie</p>	<p>zopakovať pravopis, slovné druhy, slovesá, spojky, číslovky, príd. mená, zámená</p>	
	<p>Čo ovplyvňuje našu budúcnosť? - komunikačný zámer textu, prísudzovací sklad, dvojčlenné a jednočlenné vety, viacnásobný vetný člen</p>	<p>– zopakovať základné vetné členy, skladba,</p>	Environmentálna výchova
	<p>Test</p>	<p>– overiť si vedomosti prostredníctvom testu v učebnici</p>	
	<p>Aká je budúcnosť plastov? - opakovanie pojmov <i>komunikácia, debata, diskusia</i>, vedenie debaty o problematike plastov, postoje (roly) v komunikácii – <i>moderátor, pomocník, manažér, provokatér, sprostredkovateľ, expert,</i></p>	<p>precvičiť komunikačné zručnosti, diskutovať na zvolenú tému, ovládať typické znaky diskusie, vedieť ich využiť, napísať diskusný príspevok a prezentovať ho</p>	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova
<p>Opakovanie podstatných mien – Akou rečou hovorí</p>	<p>Poznať typológiu podstatných mien, identifikovať ich v texte, ovládať ich pravopis, ohýbanie,</p>		

	reklama	vytvoriť reklamu	
	Zvieracie podstatné mená mužského rodu Slovenčina v ríši zvierat	Ovládať skloňovanie zvieracích podstatných mien v mužskom rode, poznať dvojtvary pes, vlk, vták, ovládať ich pravopis	Enviromentálna výchova
3. Bud'te asertívni 11 hod.	Neživotné podst.mená mužského rodu zakončené na -r O trileri a traileri	- ovládať princípy skloňovania neživotných pod. mien muž. Rodu zakončených na -r, a na -l, poznať vypadávanie samohlásky -e při skloňovaní	
	Neživotné podst.mená mužského rodu zakončené na -l Na bicykli v tuneli		
	Cudzie nesklonné podstatné mená Papagáj Kakadu	poznať nesklonné pod. mená cudzieho pôvodu	
	Skloňovanie slova pani <i>Tam kde je história, sú aj legendy</i>	- poznať ohybnosť a neohybnosť slova pani, vedieť tvary slova pani	Multikultúr. výchova.
	Opakovanie podstatných mien	-zopakovať a utvrdiť si vedomosti o podstatných menách – typológia, neživotné zakončené na -r, -l, zvieracie pod. m. muž. r., vzor pani	Osobný a sociálny rozvoj
	Môže za to Harry Potter?	Dokázať efektívne a asertívne komunikovať	
	Opakovanie prídavných mien Náš mobilný svet prestáva byť mobilný	Zopakovať a utvrdiť si vedomosti o príd.menách, zámenách	Osobný a sociálny rozvoj
		Osobné zámená	- poznať krátke a dlhé tvary zámen, neohybnosť zámen

<p>4. Kto prednesie prejav</p> <p>13 hod.</p>	<p>(základné a privlastňovacie) Oblečme sa do kimona ja, ty, my , Vy, ona</p>	jeho, jej, ich	
	<p>Opytovacie zámená Načo sú zebrať pruhy?</p>	poznať podstatu a funkciu opytovacích zámen, ich ohybnosť	
	<p>Ukazovacie zámená Je tam toho!</p>	- poznať podstatu a funkciu ukazovacích zámen, pravopis	
	<p>Číslovky (opakovanie) Za jednorazové obaly platíme dva razy</p>	Zopakovať vedomosti o číslovkách	
	<p>Od slovných druhov k tvorivosti</p>	Vytvoriť krátke štvorveršie s využitím poznatkov o slovných druhoch	Multikultúrna výchova
	<p>Obzrime sa späť</p>	Zopakovať učivo o slovných druhoch	
	<p>Slávnostný prejav</p> <p>Opakovanie slovies Najväčší vynálezovia, akí kedy žili</p> <p>Príslovky Dať hlavy dokopy nie je to isté ako dať hlavy do kopy</p> <p>Predložky Hod' starosti za hlavu a vyhod' si z kopytka</p> <p>Spojky Hip-hop a je tu tneďžerský pop</p>	<p>Poznať cieľ a podstatu slávnostného prejavu, vytvoriť slávnostný prejav k príležitosti – rodinná oslava, jubileum...</p> <p>Zopakovať vedomosti o slovesách, vedieť určovať vid, poznať tvary slovesa byť, pomocné slovesá</p> <p>Zopakovať delenie prísloviak, poznať ich pravopis</p> <p>Poznať podstatu predložiek, ovládať pojem vokalizácia</p> <p>Poznať podstatu a funkciu spojok, spájacích výrazov a preto, a tak</p> <p>Poznať funkciu častíc, tvorenie častíc a vyhľadávanie častíc v texte</p>	

<p>5. Slová z prejavu mi ešte znejú v ušiach</p> <p>5 hod.</p>	<p>Častice Čokoláda na lekársky predpis</p> <p>Citoslovčia</p> <p>Od slovných druhov k tvorivosti</p> <p>Obzrime sa späť</p> <p>Priame a nepriame pomenovania <i>Zaklopkajme na srdcia</i></p>	<p>Poznať funkcie citosloviec, pravopis</p> <p>Vytvoriť text podľa obrázkov s využitím poznatkov o slovesách, neohybných slovných druhoch</p> <p>Zopakovať učivo o slovných druhoch</p> <p>Poznať priame a nepriame pomenovania, rozpoznať ich v texte, vedieť ich tvoriť.</p>	<p>Tvorba projektu a rozvoj prezentačných zručností</p>
	<p>Frazeologizmy <i>Nedajte sa chytiť do žiadnych sietí</i></p> <p>Združené pomenovania S cestovnou taškou</p> <p>Spôsoby obohacovania slovnjej zásoby Energie</p>	<p>Poznať pojem frazeologizmus, jeho význam, pracovať s frazeologickým slovníkom, vedieť ich využiť v umeleckej i bežnej reči</p> <p>Poznať jednoslovné a viacslovné pomenovania, združené pomenovania, vedieť ich rozpoznať v bežnej reči, v bežnom živote – zdravotníctvo, doprava, veieť uviesť príklady, vytvoriť správu a pozvánku</p> <p>Zopakovať vedomosti o slovnjej zásobe, jej spôsoby obohacovania, tvorenie slov, prenášanie významu slov do viacslovných pomenovaní, skracovanie, preberanie slov cudzieho pôvodu.</p>	<p>Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra</p>

6. Uvažujeme nielen o bežných			
	Úvaha Každý je kováčom svojho šťastia	Poznať znaky výkladového slohového postupu, jazykové prostriedky využívané	Osobný a sociálny rozvoj
13 hod.	Podmet, prísudok a vetný základ (opakovanie) <i>Po stopách cestovateľa</i>	Vedieť určovať vetné členy, podmet, prísudok (slovesný, menný), poznať dvojčlennú vetu, vetný základ	
	Predmet Čudné vety	Vedieť určovať predmet vo vete, poznať jeho vyjadrenie podstatným menom a zámenom.	
7. Nezabudnite sa prihlásiť včas	Zhodný a nezhodný prívlastok Prvé víťazstvo hypermarketov	Poznať zhodný a nezhodný prívlastok, jeho postavenie pri podstatnom mene	
	Príslovkové určenie miesta a času O mieste, kde vládnu živočíchy a človek je len pozorovateľo	Poznať príslovkové určenie ako vetný člen, jeho typológiu, jeho vyjadrenie slovným druhom.	
	Príslovkové určenie spôsobu a príčiny	Poznať príslovkové určenie príčiny a spôsobu,	
	Príslovkové určenie (opakovanie)	Zopakovať vedomosti o vetných členoch	Enviromentálna výchova
	Prihláška	Zostaviť formulár prihlášky	
	Prístavok Poprechádzajme sa po neobyčajných miestach na Zemi	Ovládať podstatu prístavku, rozpoznať ho vo vete	
	Opakovanie (základné a vedľajšie vetné členy, prístavok)	Zopakovať vedomosti o vetných členoch základných aj vedľajších, vedieť ich určovať vo vete.	Osobný a sociálny rozvoj
	Výt'ah	Vedieť spracovať informácie z textu formou výt'ahu.	
5 hod.			

8. Úspešnú plavbu v mori informácií! 8 hod.	Murova čítareň		
9. Rozprávanie pre poslucháčov a čitateľov 2 hod.	Jednoduchá veta a jednoduché súvetie Autobus v oblakoch	Čítať text s porozumením, rozpoznať jednoduchú vetu a jednoduché súvetie. Ovládať základné pravidlá o písaní čiarky v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí. Ovládať členenie viet podľa členitosti a zloženia.	Tvorba projektu a rozvoj prezentačných zručností
	Opakovanie		
	Tri želania	Vytvoriť vlastný príbeh s pointou formou komiksu. Ovládať vnútornú kompozíciu príbehu (úvod – zápleтка – vyvrcholenie – obrat – rozuzlenie)	
10. Veľké opakovanie - test 11 hod.	Slovné druhy, vetné členy, jednoduché vety a súvetí TEST	Zopakovať a utvrdiť vedomosti o slovných druhoch, vetných členoch, jednoduchej vete a jednoduchom súvetí. Precvičiť si vedomosti formou testu v učebnici.	
	Záverečné hodnotenie	Žiak dokáže vytvoriť sebahodnotenie	

Vzdelávacie štandardy z literatúry pre 8. ročník

Tematický celok/tematický blok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
I. POÉZIA 27 hod.	1. Ľudová pieseň	Vedieť charakterizovať znaky ľudovej slovesnosti, charakterizovať a určiť umel. jazyk. prostriedky - epizeuxa	Osobnostný a sociálny rozvoj- podoby lásky v živote a v literatúre
LYRICKÁ POÉZIA	2. Pololuďová pieseň-Sivé oči, sivé, jako tá mrákava	Vedieť vyhľadať lyrického hrdinu. Opísať vnútorný stav lyrického hrdinu. Vedieť charakterizovať	

Ľúbostná poézia 13 hod.		poloľudovú pieseň	Mediálna výchova
	3. Veľpieseň od Šalamúna-Pieseň piesní	Vedieť charakterizovať lyrickú báseň, vedieť charakterizovať lyrického hrdinu. Vedieť určovať umelecké jazykové prostriedky, vedieť vymenovať znaky vonkajšej a vnútornej kompozície básne.	
	4. Ján Kollár: Slávy dcéra	Vedieť charakterizovať a vyhľadať sonet – znelku, charakterizovať klasicizmus	
	5. Ľudovít Štúr: Rozlúčenie	Vedieť charakterizovať a vyhľadať symbol, určovať rým, vedieť zaradiť Ľ. Štúra do obdobia romantizmu	
	6. Andrej Sládkovič: Marína	Vedieť charakt. a vyhľadať anaforu, určovať umelecké jazykové prostriedky. Vedieť charakterizovať a vyhľadať básnickú otázku. Vedieť vysvetliť úlohu dvojitého záporu.	
	7. Janko Kráľ: Moja pieseň	Vedieť charakterizovať sylabický veršový systém, vedieť jeho znaky vyhľadať v básni. Vedieť pomenovať lyrického hrdinu. Vedieť vymenovať znaky lit. smeru romantizmus. Vedieť vymenovať jeho predstaviteľov.	Multikultúrna výchova
	8. Recitácia básne Marína	Pokúsiť sa o umelecký prednes vybranej časti básne Marína.	
	9. A. Puškin: Slávik a ruža, S. Petofi: Povedal by som	Vedieť charakterizovať lyrickú ľúbostnú poéziu, vyhľadať lyrického hrdinu. Vedieť sformulovať hlavnú myšlienku básni. Vedieť charakterizovať vonkajšiu a vnútornú kompozíciu.	
	10. Rainer M. Rilke: Ľúbostná pieseň	Vedieť porovnať danú báseň s predchádzajúcimi básňami, vedieť rozlíšiť rozdiely vo výstavbe verša	

		a strofy, porovnať tému básne a spôsob spracovania tejto témy.	Úcta k starším
	11. Ján Smrek: Dievča v rozkvet	Vedieť charakterizovať vnútornú stavbu básne, charakterizovať voľný verš, vymenovať znaky modernej poézie.	
	12. Milan Rúfus: A napokon láska	Vedieť určiť tému a hlavnú myšlienku básne, vedieť porovnať s ostatnými básňami vonkajšiu kompozíciu, určiť umelecké prostriedky.	
	13. Vojtech Mihálik: Starý album	Vedieť porovnať vonkajšiu a vnútornú kompozíciu, určiť umelecké jazykové prostriedky a verš básne, vysloviť hlavnú myšlienku básne.	
Prírodná poézia 2 hod.	14. P. O. Hviezdoslav: Pozdrav	Vedieť charakterizovať prírodnú lyriku, určiť umelecké jazykové prostriedky, vyhľadať štylisticky príznakové slová, určiť ich úlohu v umeleckom texte, vyhľadať lyrického hrdinu.	Environmentálna výchova
	15. Maša Haľamová: Vyznanie		
Modlitba 3 hod.	16. Modlitba Pána, K anjelovi strážcovi	Vedieť charakterizovať modlitbu. Vedieť vyhľadať a pomenovať všetky znaky, na základe ktorých básne Milana Rúfusa radíme k lyrickej poézii. Vedieť vymenovať znaky, podľa ktorých môžeme kresťanské modlitby zaradiť k poézii.	Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
	17. A. de Saint- Exupéry: Exupéryho modlitba		
	18. M. Rúfus: Rozhovor v parku so strážnym anjelom, Modlitba za starkú		
EPICKÁ POÉZIA 9 hod.	19./20. Samo Chalupka: Mor ho!	Vedieť charakterizovať epickú a lyricko-epickú báseň, kolektívneho hrdinu. Vedieť vyhľadať kolektívneho hrdinu v danej ukážke, vyhľadať umelecké jazykové prostriedky, určiť rým a verš básne	Výchova k humanizmu- posilnenie národného povedomia
	21./22. Recitácia básne Mor ho!		
	23. /24. P. O. Hviezdoslav: Rastislav	Vedieť vymenovať hlavné postavy, pokúsiť sa o dramatizované čítanie, vedieť porovnať báseň	

		s básňou S. Chalupku a vyhľadať základné rozdiely vo vnútornej kompozícii, výstavbe verša. Vedieť určiť umelecké jazykové prostriedky.	
	25. Vlastná tvorba: Najkrajšia báseň	Na základe predchádzajúcich ukážok sa žiaci pokúsia vytvoriť vlastnú báseň s ľúbostnou alebo prírodnou tematikou.	
	26. Opakovanie tematického celku Poézia	Opakovanie poznatkov z tematického celku Poézia podľa výkonového štandardu. Overenie poznatkov prostredníctvom tematickej previerky, prípadne testu.	
	27. Tematická previerka: Poézia		
II. PRÓZA 39 hod.	28./29. A. de Saint Exupéry: Malý princ	Vedieť sformulovať hlavnú myšlienku príbehu, vedieť vysloviť vlastný názor na uvedené dielo- na vyznanie základnej filozofie autora.	Environmentálna výchova
Zo života mladých ľudí 4 hod.	30./31. Margita Figuli: Tri gaštanové kone	Vedieť odlíšiť novelu od povesti, charakterizovať lyrizovanú prózu a vymenovať a vyhľadať jej hlavné znaky v ukážke. Vyhľadať a charakterizovať hlavnú postavu, vedieť zostaviť osnovu príbehu a podľa nej prerozprávať obsah ukážky, vypísať kľúčové slová. Vedieť vyhľadať básnické trópy, zistiť, akú úlohu plnia v texte.	Osobnostný a sociálny rozvoj- problémy mladých ľudí v dôsledku nedostatku peňazí
Dievčenský román 2 hod.	32./33. Lucy M. Montgomeryová: Anna zo Zeleného domu	Vedieť charakterizovať román, vedieť charakterizovať dievčenský román. Vedieť vymenovať znaky epického diela. Vedieť zostaviť dejovú osnovu, vedieť charakterizovať hlavnú hrdinku príbehu.	Osobnostný a sociálny rozvoj- problémy dievčat v období dospievania
Dobrodružná literatúra	34./35. Joe Alex: Čierne koráby	Vedieť charakterizovať dobrodružný, historický a dobrodružno-historický román. Podľa	Mediálna výchova

2 hod.		<p>charakteristiky vyhľadat' znaky dobrodružno-historického románu v konkrétnej ukážke. Vypísať a vyhľadat' hlavné postavy, kľúčové slová, zostaviť osnovu príbehu a podľa nej prerozprávať obsah ukážky. Vedieť vyhľadat' kompozičné a štylistické prostriedky, ktoré prispievajú k tvorbe dramatického napätia.</p>	
<p>Vedecko-fantastická literatúra</p> <p>6 hod.</p>	<p>36./37. Jules Verne: Cesta na Mesiac</p> <p>38./39. Wiliam Kotzwinkle: E. T. Mimoszemšť'an</p> <p>40./41. Douglas Adams: Stopárov sprievodca galaxiou</p>	<p>Vedieť charakterizovať vedecko-fantastický román, poviedku. Charakterizovať sci-fi literatúru, vedieť vyhľadat' slovnú zásobu typickú pre tento typ literatúry. Vyhľadat' kľúčové slová, zostaviť osnovu príbehu a vedieť podľa nej prerozprávať obsah úryvku. Vymenovať hl. postavy a utvoriť ich charakteristiku, zaradiť ukážku do lit. druhu.</p>	Dopravná výchova
<p>Denník</p> <p>9 hod.</p>	<p>42./43. Móric August Beňovský: Osudy a cesty grófa Mórica Augusta Beňovského</p> <p>44./45. Sue Townsendová: Tajný denník 13 a pol ročného Adriana Molla</p> <p>46. Louis Rennison: Denníky G. Nicolsonovej</p> <p>47. Louis Rennison: Denníky G. Nicolsonovej</p> <p>48. Vlastná tvorba-denník</p>	<p>Vedieť charakterizovať denník a vymenovať jeho hlavné znaky a vedieť ich vyhľadat' v konkrétnom texte. Vedieť charakterizovať memoáre, dobrodružný cestopisný . Vypracovať dejovú osnovu, prerozprávať príbeh. Vedieť na základe prečítaného textu zaradiť ukážku do literárneho žánru. Vedieť charakterizovať hlavnú postavu, vedieť vysloviť názor na problémy, s ktorými sa trápi hlavný hrdina. Vedieť vysvetliť výber slovnej zásoby pre ukážku a prostredie, v ktorom sa odohráva dej.</p> <p>Pokúsiť sa vytvoriť vlastný denník na vyjadrenie pocitov</p>	<p>Dopravná výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj-problémy mládeže v dospievaní</p> <p>Tvorba projektu a rozvoj prezentačných</p>

		a problémov.	zručností
	49. Opakovanie-beletria	Opakovanie poznatkov z tematického celku beletria podľa výkonového štandardu. Overenie poznatkov prostredníctvom tematickej previerky, prípadne testu.	
	50. Tematická previerka		
Vedecko-populárna literatúra 8 hod.	51./52. Matej Bel: Zvolenská stolica	Vedieť charakterizovať encyklopedické dielo. Vedieť vysvetliť, čo je základom textu- či umelecký zážitok alebo poznanie poznatkov a informácií. Vedieť vysloviť poznatok, zistenie, že autor využíva postupy vecnej a umeleckej literatúry. Vyhľadať kľúčové slová, vedieť ich zaradiť do správnej vrstvy slovnej zásoby. Vedieť porovnať vonkajšiu a vnútornú kompozíciu. Vedieť porovnať texty, zamerať sa na obsahovú a formálnu stránku textov.	Multikultúrna výchova Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra
	53./54. Matúš Kučera: Konštantín a Metod		
	55./56. Vojtech Zamarovský: Slová, slová, slová		
	57./58. Jana Skladaná: Slová z hlbín dávnych vekov		
Literatúra faktu 8 hod.	59./60. Erik Newth: Všetko sa skladá z atómov	Vedieť charakterizovať literatúru faktu. Vedieť vyhľadať hlavné znaky literatúry faktu na konkrétnej ukážke. Podľa toho zdôvodniť výber slovnej zásoby. Vedieť v uvedených ukážkach dokázať poznávaciu funkciu textu. Opakovanie poznatkov z tematického celku Próza podľa výkonového štandardu. Overenie poznatkov prostredníctvom tematickej previerky, prípadne testu.	Ochrana života a zdravia človeka
	61./62. Laco Zrubec: Zomrel dva razy		
	63./64. František Gel: Premožiteľ neviditeľných dravcov		
	65./66. Čo sme sa naučili		

Vzdelávacie štandardy z jazyka a slohu pre 9. ročník

Tematický celok/téma	obsahový štandard	výkonový štandard
<p>Čo už vieme –aktivizácia vedomostí</p> <p>Zvuková rovina, lexikológia, morfológia, syntax, sloh Vstupný test, analýza vstupného testu</p>	<p>Úvodné opakovanie. Ortografia (i/y, veľké písmená, interpunkcia). Lexikológia (priame a nepriame pomenovanie, metonymia, obohacovanie lexiky, slovníky, PM (pomnožené, zvieracie, nesklonné, PM pani, PRM, zámená, číslovky, príslovky, predložky, spojky, častice, citoslovčia, syntax – podmet, prísudok, vetný základ, predmet, prívlastok, príslovkové určenie, prístavok, sklady, členitosť viet, súvetie.</p>	
<p>I. Štýlovo sa obliekaš, štýlovo sa vyjadruj</p> <p><u>Pohľadnica či esemeska ?</u></p> <p><i>Jazykové štýly - členenie</i></p>	<p>Jazykový štýl – definícia, členenie.</p> <p>Objektívne : administratívny, náučný, subjektívne : umelecký, hovorový, subjektívno-objektívne : rečnícky, publicistický.</p>	<p>Žiak dokáže identifikovať text podľa jazykového štýlu, ovláda vymedzenie štýlov podľa jazykových prostriedkov i útvarov. Dokáže pod vedením učiteľa vytvoriť text podľa zadaného jazykového štýlu. Pod vedením učiteľa dokáže transformovať text.</p>
<p><u>Čo je myslenie?</u> <i>Slovná zásoba</i></p> <p><i>Slová podľa vecného významu.</i></p> <p>PROJEKT : Informácie v slovníkoch.</p> <p><u>Aj keby si hovoril desiatkami jazykov...</u> <i>Vzťahy medzi slovami</i></p>	<p>Slovná zásoba – členenie slovnej zásoby podľa rôznych kritérií. Členenie slovnej zásoby podľa vecného významu, dobového výskytu, podľa štýlovej príslušnosti. Diferenciácia slovnej zásoby. Plnovýznamové a neplnovýznamové slová. Jednovýznamové a viacvýznamové slová.</p> <p>Lexikografia – typy slovníkov.</p> <p>Synonymá, antonymá, homonymá a viacvýznamové slová</p>	<p>Žiak ovláda kritériá členenia slovnej zásoby, systém lexiky, má osvojený systém diferenciacie slov, dokáže definovať jednotlivé slová, ovláda príklady, dokáže analyzovať text z hľadiska lexikálnej roviny. Žiak vie v danej komunikačnej situácii využívať vhodné slová, slovné spojenia, jazykové prostriedky v súlade s komunikač. situáciou a s ohľadom na región a sociálne prostredie. Žiak si vie správne vybrať jazykovednú príručku a overiť v nej význam lexikálnych jednotiek. Pozná slovníky: PSP, MFS, MSS, KSSJ, elektronické slovníky.</p> <p>Žiak ovláda rozdiel v terminológii, vie pracovať s MSS, vie vytvoriť synonymický rad, využíva rôzne synonymá pri tvorbe rôznych textov. Vie odlišiť viacvýznamové slová a homonymá.</p>

<p><u>Od kameňa po papier, od brka po displej.</u> <i>Slová podľa dobového výskytu</i></p> <p><u>Druhý vzdor</u> <i>Slová podľa citového zafarbenia</i></p> <p><u>Viete, čo je tuning?</u> <i>Slová podľa pôvodu</i></p> <p><u>Kto je príma kamoš?</u> <i>Slová podľa spisovnosti</i></p> <p>OPAKOVANIE – ČLENENIE SLOVNEJ ZÁSoby</p> <p>DIKTÁT – OPAKOVANIE ISCED 2</p> <p><u>Čo ľudia oddávajú závideli vtákom?</u> <i>Obohacovanie slovnej zásoby I</i></p>	<p>Slová podľa dobového výskytu : historizmy, archaizmy, zastarané slová a neologizmy.</p> <p>Neutrálne a expresívne slová. Kladný a záporný citový postoj.</p> <p>Slová podľa pôvodu : cudzie slová, zdomácnené, internacionalizmy.</p> <p>Spisovné a nespisovné slová – slang a dialekt.</p> <p>Obohacovanie slovnej zásoby: odvodzovanie, skladanie slov skracovanie slov : skratky, iniciálové skratky, skratkové slová, značky.</p>	<p>Žiak pozná rozdiel medzi archaizmom, historizmom a zastaraným slovom, osvojí si slová podľa dobového výskytu, ktoré sa vzťahujú k významným udalostiam v histórii, prípadne súvisia s ľudovou a regionálnou kultúrou. Žiak si osvojí termín neologizmus a chápe dynamiku lexiky.</p> <p>Žiak vie vyhľadať citovo zafarbené slová v texte. Žiak vie vysvetliť štylistickú funkciu citovo zafarbených slov v texte.</p> <p>Žiak vie v texte rozlíšiť cudzie slová, slovenské slová a zdomácnené slová, rozumie významu frekventovaných cudzích slov. Frekventované cudzie slová, Výslovnosť slabík de, te, ne, le, di, ti, ni, li v cudzích slovách. Ovláda termín nesklonné podstatné mená.</p> <p>Žiak ovláda vymedzenie nespisovnej lexiky, pozná rozdiel medzi slangom a dialektom. Ovláda charakteristiku vlastného nárečia.</p> <p>Žiak pozná všetky spôsoby obohacovania lexiky, vie pod vedením učiteľa identifikovať každý spôsob tvorenia novej lexikálnej jednotky. Aplikuje svoje vedomosti pri komunikácii a analýze textu.</p>
<p><u>Európsky deň astronómie</u> <i>Obohacovanie slovnej zásoby II</i></p> <p>OPAKOVANIE –TEST LEXIKOLÓGIA <u>Projekt Moja slovná zásoba</u></p> <p><u>II. Staň sa dobrým rečníkom</u></p> <p><u>Dovoľte, aby som vás privítal</u> <i>Rečnícky štýl, slohové postupy</i></p> <p><u>Dielňa ľudskosti</u> <i>Zvukové vlastnosti reči</i></p> <p><u>Je na svete vôňa...</u> <i>Zvuková stránka jazyka a pravopis. Hlásky</i></p> <p><u>Deň pamiatky zosnulých</u> <i>Tvrde, mäkké a obojaké spoluhlásky</i></p>	<p>Spájanie slov do viacslovných pomenovaní : združené pomenovanie, frazeologické jednotky. Prenášanie významu : metafora, metonymia, personifikácia, prirovnanie.</p> <p>Rečnícky štýl : charakteristika, útvary. Prívet, slávnostný prejav, diskusný príspevok – aktivizácia vedomostí. Slohové postupy – opisný, informačný, rozprávací, výkladový.</p> <p>Zvukové vlastnosti reči - prozodické vlastnosti: prízvuk, dôraz, prestávka, melódia, tempo reči, sila hlasu. Zvuková stránka jazyka a pravopis.</p> <p>Hlásky: spodobovanie, ortoepia. Pravidlo o rytmickom krátení.</p> <p>Pravopisné zásady : vybrané slová, pravopis ohybných slovných druhov.</p>	<p>Ovláda rozdiel medzi metaforou a metonymiou. Rozlíši priame a nepriame pomenovanie, vytvorí prirovnanie, personifikáciu...</p> <p>Žiak vie vyhľadať, rozlíšiť a určiť význam v texte: nepriame pomenovania, metafory, metonymie, personifikácie, jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmy...</p> <p>Žiak vie samostatne pohotovo sformulovať základné myšlienky na tému a vysloviť ich výstižne, zrozumiteľne, plynulo a jasne. Žiak vie samostatne sformulovať súvislý text na danú tému. Žiak dokáže rozlíšiť jednotlivé slohové postupy.</p> <p>Žiak vie v ústnej komunikácii dodržiavať pravidlá spisovnej výslovnosti. Žiak sa vie prispôsobiť lexikálnej stránke prejavu. Žiak v komunikácii zvláda zvukovú stránku prejavu v súlade s komunikačnou situáciou. Ovláda zásady spodobovania a výnimky z pravidla o rytmickom krátení.</p> <p>Žiak ovláda predpony cudzieho pôvodu</p>

<p><u>Priateľstvo s knihou</u> <i>Výslovnosť a pravopis slov cudzieho pôvodu</i></p> <p><u>Keď nájdete zraneného</u> <i>Interpunkčné znamienka</i></p> <p>Diktát zameraný na interpunkciu</p> <p>III. Uvažujme spolu</p> <p><u>Čo je životné prostredie?</u> <i>Výkladový slohový postup.</i> <i>Výklad.</i></p> <p>pisomná slohová práca – výklad <u>Bez všednosti niet sviatočnosti</u> <i>Úvaha</i></p> <p>Oprava KSP Oprava KSP Opakujeme podstatné mená</p>	<p>Informačný slohový postup. Pravopis slov cudzieho pôvodu.</p> <p>13 interpunkčných znamienok v slovenskom jazyku : bodka, výkričník, otáznik, lomka, dvojbodka, bodkočiarka, úvodzovky, spojovník, apostrof, zátvorky, tri bodky, čiarka, pomlčka.</p> <p>Populárny a vedecký výklad. Jazykové prostriedky výkladu.</p> <p>Štylistické a jazykové prostriedky úvahy.</p> <p>Skloňovanie, vzory, gramatické kategórie. Podstatné mená pomnožné, zvieracie, nesklonné. Skloňovanie neživotných PM mužského rodu zakončených na r, l. Postavenie ako vetného člena.</p>	<p>s y, ovláda internacionalizmy a frekventované cudzie slová, pozná ich význam, dokáže ich nahradiť slovenským ekvivalentom, ovláda pravidlá ortoepie.</p> <p>Žiak vie vymenovať interpunkčné znamienka a pozná zásady pravopisu najmä čiarky, pomlčky, spojovníka, dvojbodky a úvodzoviek. Vie o funkcii lomky a apostrofu. Pozná zásady pravopisu priamej reči.</p> <p>Žiak dokáže identifikovať výklad, pod vedením učiteľa vie porovnať vedecký a populárny. Pozná znaky výkladového slohového postupu.</p> <p>Žiak dokáže rozlíšiť všetky slovné druhy vo vete / v texte. Správne a spisovne ohýba slovné druhy, pod vedením učiteľa aplikuje vedomosti o konverzii slovného druhu (slovnodruhový prechod). Žiak vie v komunikačnej situácii používať ohybné slovné druhy: podstatné mená a ich gramatické kategórie (rod, číslo, pád), akostné prídavné mená a ich stupňovanie, slovesá a ich gramatické kategórie (osoba, číslo, čas), neplnovýznamové sloveso byť, základné a radové číslovky, osobné základné a prívlastňovacie zámená, vie správne používať tykanie a vykanie. Žiak vie vysvetliť a identifikovať zvrtné a nezvrtné slovesá a vie vysvetliť ich funkciu v texte. Žiak vie vysvetliť a identifikovať plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá a vie vysvetliť ich funkciu v texte. Žiak vie vysvetliť a identifikovať jednoduchý a zložený tvar slovík v texte. Žiak vie identifikovať oznamovací, rozkazovací, podmieňovací spôsob slovesa a chápe jeho funkciu. Žiak vie identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny a vysvetliť ich funkciu. Žiak vie vysvetliť funkciu stupňovania prísloviek v texte. Žiak vie identifikovať spojky a predložky v texte. Žiak vie vysvetliť pojem vokalizácia predložiek. Vie odlišiť častice od iných SD.</p>
<p><u>Akí ľudia sú dnes žiadani?</u> <i>Prídavné mená</i></p> <p><u>Prečo študovať v zahraničí?</u> <i>Zámená a číslovky</i></p> <p><u>So slohmi sa priateľím.</u> <i>Slovesá</i></p> <p>DIKTÁT OHYBNÉ SLOVNÉ DRUHY</p> <p><u>Predbehol mnohých a pritom vôbec nechodil rýchlo.</u> <i>Príslovky</i></p>	<p>Rozdelenie PrM, pravopis, skloňovanie a stupňovanie. Postavenie ako vetného člena.</p> <p>Pravopis, skloňovanie, postavenie ako vetného člena.</p> <p>Druh slovík: pomocné slovesá, slovesný tvar, gramatické kategórie</p> <p>Rozdelenie, pravopis prísloviak. Konverzia. Vetočlenská platnosť.</p>	<p>Žiak dokáže rozlíšiť všetky slovné druhy vo vete / v texte. Správne a spisovne ohýba slovné druhy, pod vedením učiteľa aplikuje vedomosti o konverzii slovného druhu (slovnodruhový prechod). Žiak vie v komunikačnej situácii používať ohybné slovné druhy: podstatné mená a ich gramatické kategórie (rod, číslo, pád), akostné prídavné mená a ich stupňovanie, slovesá a ich gramatické kategórie (osoba, číslo, čas), neplnovýznamové sloveso byť, základné a radové číslovky, osobné základné a prívlastňovacie zámená, vie správne používať tykanie a vykanie. Žiak vie vysvetliť a identifikovať zvrtné a nezvrtné slovesá a vie vysvetliť ich funkciu v texte. Žiak vie vysvetliť a identifikovať plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá a vie vysvetliť ich funkciu v texte. Žiak vie vysvetliť a identifikovať jednoduchý a zložený tvar slovík v texte. Žiak vie identifikovať oznamovací, rozkazovací, podmieňovací spôsob slovesa a chápe jeho funkciu. Žiak vie identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny a vysvetliť ich funkciu. Žiak vie vysvetliť funkciu stupňovania prísloviak v texte. Žiak vie identifikovať spojky a predložky v texte. Žiak vie vysvetliť pojem vokalizácia predložiek. Vie odlišiť častice od iných SD.</p>
<p><u>Tanečnica vo Veľkom kaňone</u> <i>Predložky a spojky</i></p> <p><u>Našli sme novú Zem?</u> <i>Častice a citoslovčia</i></p> <p>Slovné druhy (opakovanie)</p>	<p>Druhotné predložky, vokalizácia predložiek. Spojky – pravopis čiarky.</p> <p>Častice – konverzia slovných druhov, citoslovčia a ich pravopis.</p>	<p>Žiak dokáže rozlíšiť všetky slovné druhy vo vete / v texte. Správne a spisovne ohýba slovné druhy, pod vedením učiteľa aplikuje vedomosti o konverzii slovného druhu (slovnodruhový prechod). Žiak vie v komunikačnej situácii používať ohybné slovné druhy: podstatné mená a ich gramatické kategórie (rod, číslo, pád), akostné prídavné mená a ich stupňovanie, slovesá a ich gramatické kategórie (osoba, číslo, čas), neplnovýznamové sloveso byť, základné a radové číslovky, osobné základné a prívlastňovacie zámená, vie správne používať tykanie a vykanie. Žiak vie vysvetliť a identifikovať zvrtné a nezvrtné slovesá a vie vysvetliť ich funkciu v texte. Žiak vie vysvetliť a identifikovať plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá a vie vysvetliť ich funkciu v texte. Žiak vie vysvetliť a identifikovať jednoduchý a zložený tvar slovík v texte. Žiak vie identifikovať oznamovací, rozkazovací, podmieňovací spôsob slovesa a chápe jeho funkciu. Žiak vie identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny a vysvetliť ich funkciu. Žiak vie vysvetliť funkciu stupňovania prísloviak v texte. Žiak vie identifikovať spojky a predložky v texte. Žiak vie vysvetliť pojem vokalizácia predložiek. Vie odlišiť častice od iných SD.</p>

<p>IV. Drieme v tebe umelec?</p> <p>Slová...Čo všetko sa v nich schová...</p> <p><i>Umelecký štýl</i> Ako je to u nás doma</p> <p><i>Skladba</i> Európa a Slovensko</p> <p><i>Základné vetné členy</i> <i>Rozvíjacie vetné členy</i> <i>Jednoduchá veta a jednoduché súvetie</i></p> <p>Ako vzniká text? <i>Súdržnosť textu</i></p> <p>V škole nevyvíka <i>Zápor v slovenčine</i></p>	<p>Jazykové a štylistické prostriedky. Žánre umeleckého štýlu. Opisný a rozprávaci slohový postup.</p> <p>Veta podľa zloženia, zámeru hovoriaceho, podľa členitosti. Podmet, prísudok, prísudzovací sklad Predmet, prívlastok zhodný a nezgodný, príslovkové určenie, prístavok</p>	<p>Žiak vie odlišiť umelecký text od vecného. Rozlišuje žánre lyriky, epiky a drámy. Ovláda znaky opisného a rozprávacieho slohového postupu.</p> <p>Žiak vie v jednoduchých holých a rozvíjajúcich vetách správne používať základné i rozvíjacie vetné členy, určiť ich a zdôvodniť ich gramatickú funkciu. Žiak vie samostatne tvoriť jednočlenné a dvojčlenné vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka.</p>
<p>V. Hľadáme odborníkov</p> <p>Sláčikové nástroje <i>Náučný štýl. Odborný opis</i></p> <p>Medzinárodný rok zemiaka <i>Opisný slohový postup</i></p> <p>Tlačienica v svete tlačív <i>Administratívny štýl</i></p> <p>Žiadosť o uvoľnenie z vyučovania <i>Úradný list</i></p> <p>K žiadosti prikladám... <i>Úradný a štruktúrovaný životopis</i></p> <p>II. písomná práca zo slohu: ŽIVOTOPIS</p> <p>Oprava slohovej práce</p> <p>Sedem miliárd činov <i>Publicistický štýl</i></p> <p>Dokonalý nástroj <i>Náuka o jazyku</i> <i>Členenie jazykovedy</i></p>	<p>Jazykové a štylistické prostriedky náučného štýlu. Žánre náučného štýlu. Tabuľky, vzorce, grafy – čítanie s porozumením.</p> <p>Typológia opisu : statický, dynamický, umelecký a odborný.</p> <p>Jazykové a štylistické prostriedky, žánre administratívneho štýlu. Potvrdenka, podací listok, objednávka, žiadosť, odvolanie sa...</p> <p>Typy životopisov. Štruktúrovaný životopis, úradný, europass.</p> <p>Jazykové a štylistické prostriedky publicistického štýlu. Správa, oznámenie, úvodník, komentár, recenzia.</p> <p>Systém jazyka – jazykové roviny. Jazykoveda</p>	<p>Žiak dokáže rozlíšiť text náučného štýlu, dokáže pod vedením učiteľa vyhľadať a spracovať informácie z tabuľky, grafu. V texte náučného štýlu pod vedením učiteľa dokáže rozlíšiť výkladový, informačný a opisný slohový postup.</p> <p>Žiak vie na zadanú alebo voľnú tému vytvoriť texty, ktoré budú spĺňať požiadavky konkrétneho slohového útvaru/žánru s dodržaním časovej a logickej postupnosti: výťah, odborný opis, prihláška, úradný list, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný príhovor, prejav, úvaha, výklad.</p> <p>Žiak vie napísať podľa vzoru štruktúrovaný životopis (europass) rodičov / svoj vlastný.</p> <p>Žiak vie pod vedením učiteľa rozlíšiť jednotlivé žánre publicistického štýlu: správu, komentár, stĺpček, úvodník, recenzia. Vie porovnať charaktere a zameranie slovenských denníkov. Číta a pod vedením učiteľa analyzuje význam textov, spôsob výstavby textu a použité prostr.</p>
<p>VI. Každý deň povedať dobré slovo</p> <p>Ústa sa mu nezatvárajú <i>Hovorový štýl</i></p>	<p>Jazykové prostriedky hovorového štýlu. Žánre : e-mail, SMS, dialóg...</p> <p>Dialekty. Dialektológia. Kodifikácie.</p>	<p>Žiak pozná základné znaky hovorového štýlu : ústnosť s dôrazom na správnu aplikáciu prozodických vlastností, dialogickosť, súkromnosť a expresivnosť.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pojmy: národný</p>

<p><u>Aké podoby má slovenčina?</u></p> <p>Slovné druhy, vetné členy, národný jazyk – záverečné opakovanie jednotlivých tém</p>		<p>jazyk: spisovný jazyk, nárečia, náuka o významovej rovine jazyka. Žiak vie prispôbiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie. Žiak vie pri tvorbe vlastných textov funkčne využiť bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner/slohový postup/štýl a cieľ komunikácie. Žiak vie porovnať špecifickosť Záhorského nárečia s nárečím Trnavským, stredoslovenskými i východoslovenskými nárečiami. Žiak pozná okolnosti snahy J.I. Bajzu, Bernoláka i Štúra pri používaní a kodifikácii spisovného jazyka Slovákov.</p> <p>Žiak vie aplikovať v texte nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie a syntaxe.</p>
--	--	---

I.Vzdelávacie štandardy z literatúry pre 9. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Poézia (25 hod.) Samo Chalupka: Kráľoholská Samo Chalupka: Kráľoholská Janko Kráľ: Duma bratislavská Janko Kráľ: Duma bratislavská Andrej Sládkovič: Nehaňte ľud môj Recitácia- Duma bratislavská Recitácia- Duma bratislavská</p>	<p>Žiak vie: vysvetliť definíciu pojmu poézia, vytvoriť a vysvetliť definíciu jednotlivých druhov lyriky, zaradiť lyrický text k spoločenskej, prírodnej, reflexívnej alebo ľúbostnej lyrike, v texte lyrickej básne určiť umelecké jazykové prostriedky, porovnať lyrickú báseň s textom ľudovej piesne a určiť ich spoločné znaky, □ pri interpretácii správne používať literárne pojmy.</p> <p>Žiak vie: na základe prečítaného textu priradiť báseň k literárnemu žánru, vyabstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku lyrickej básne, plynulo čítať lyrický text, frázovať ho v súlade s osobným vnímaním, vie vyznačiť usporiadanie rýmov a pomenovať združený, striedavý rým, vyhľadať informácie o najvýznamnejších básnikoch Štúrovej školy. Vie spracovať, prezentovať získané Informácie, vie predniesť báseň napísanú sylabickým veršom a frázovať ju v zhode s rytmickou usporiadanosťou básnického textu.</p>

<p>Janko Král': Orol</p> <p>Janko Král': Orol</p> <p>Adam Mickiewicz: Óda na mladosť</p> <p>Friedrich Schiller: Na radost'</p> <p>Ján Hollý: Na Umku</p> <p>Ján Botto: K mladosti</p>	<p>Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu sylabického verša, vie porovnať sylabický verš v autorskej poézii s veršom ľudovej piesne,</p> <p>vie vysvetliť vzťah štúrovskej poézie k ľudovej tvorbe s využitím medzipredmetových vzťahov – dejepis,</p> <p>zaujať hodnotiace stanovisko k prečítanému básnickému textu a primeraným spôsobom ho vyjadriť, prípadne aj obhájiť v triede.</p> <p>Žiak vie graficky zaznačiť a pomenovať združený, striedavý, obkročný rým.</p> <p>Žiak vie na základe prečítaného textu priradiť báseň k literárnemu žánru- óda. Vie zaradiť báseň k literárnemu druhu,</p> <p>v texte lyrickej básne určiť umelecké jazykové prostriedky</p> <p>Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu vonkajšej kompozície lyrickej básne. Vie vyjadriť hlavnú myšlienku, tému a formu literárneho diela.</p> <p>Vie charakterizovať ódu. Vie porovnať tému, hl. myšlienku a básnickú formu básní.</p>
<p>Opakovanie - Romantizmus</p> <p>Previerka - Romantizmus</p> <p>P.O.Hviezdoslav: Krvavé sonety</p> <p>P.O.Hviezdoslav: Krvavé sonety</p> <p>Ivan Krasko: Otcova roľa</p> <p>Rudolf Dilong: Staroba radí</p>	<p>Upevňovanie vedomostí</p> <p>Preverenie vedomostí z obdobia romantizmus</p> <p>Vyhľadať stylisticky príznakové slová a slovné spojenia v texte, vie ich pomenovať literárnoteoretickým pojmom a určiť ich funkciu.</p> <p>Žiak vie vyhľadať a graficky znázorniť obkročný rým. Vie charakterizovať a vyhľadať veršový presah.</p> <p>Vie vyhľadať umelecké jazykové prostriedky. Vie porovnať Hviezdoslavovu báseň a básňou Štúrovcov</p> <p>Žiak vie charakterizovať symbol, vie ho vyhľadať v texte. Vie vyhľadať a pomenovať hlavného hrdinu básne a vie určiť umelecké jazykové prostriedky.</p> <p>Žiak vie analyzovať vnútornú kompozíciu básne.</p>

<p>Tristan Corbière: Epitaf</p> <p>Múdre výroky</p>	<p>Žiak vie vysvetliť pojem epitaf. Vie charakterizovať lyrického hrdinu. Vie vyhľadať a určiť umelecké prostriedky.</p> <p>Žiak vie vysvetliť pojem aforizmus. Pokúsi sa vytvoriť vlastný aforizmus.</p>
<p>Opakovanie tem. celku Poézia</p> <p>Test - Poézia</p> <p>Návšteva knižnice</p> <p>Epika a epické žánre (34 hod.)</p> <p>P.O.Hviezdoslav: Ežo Vlkolinský</p> <p>P.O.Hviezdoslav: Ežo Vlkolinský</p> <p>Samostatná práca- P.O.Hviezdoslav</p> <p>Ch. Jacq: Ramzes syn svetla</p> <p>Heinrich Stol: Priamov poklad</p> <p>Heinrich Stol: Priamov poklad</p> <p>Eudo Zúbek: Jar Adely Ostrolúckej</p>	<p>Upevňovanie vedomostí</p> <p>Preverenie vedomostí</p> <p>Žiak sa vie orientovať v obecnej knižnici. Vie si vyhľadať konkrétnu literárnu ukážku, autora.</p> <p>Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu epika, zaradiť prečítaný text k epickým žánrom a k literárnemu druhu. Vie abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku. Vie určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v ukážke. Vie zostaviť dejovú osnovu, vie vysvetliť vonkajšiu kompozíciu. Vie vyhľadať umelecké jazykové prostriedky. Vie charakterizovať pojem epos.</p> <p>Vie samostatne vyhľadávať informácie o autoroch a prezentovať ich.</p> <p>Žiak vie zaradiť prečítaný text k epickým žánrom. Vie abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku a tému ukážky. Vie určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v ukážke. Vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu historický román. Vie odlíšiť román od ostatných žánrov veršovanej a neveršovanej epiky a svoje rozhodnutie zdôvodniť. Pri stylistickej a lexikálnej analýze literárneho diela vyhľadať jednotlivé jazykové prostriedky a dokáže vysvetliť ich funkciu v rámci estetickej pôsobnosti diela.</p> <p>Vie samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať prozaický text a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol, čo najefektívnejšie pochopiť význam prozaického textu.</p> <p>Vie samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu a vie ho primerane</p>

<p>Eudo Zúbek: Jar Adely Ostrolúckej</p> <p>V. Ferko, A. Ferko: Ako divé husi</p>	<p>obhajovať.</p> <p>Vie určiť a charakterizovať hlavné a vedľajšie postavy v literárnom texte. Vie vyhľadať kľúčové slová a na základe nich vie prerozprávať obsah ukážky. Vie vytvoriť dejovú osnovu. Vie určiť slohový postup ukážky. Vie kriticky zhodnotiť hlavného hrdinu (literárnych postáv). Vie identifikovať rozprávača príbehu a vie uviesť, akú formu autor použil. Vie na základe deja, témy, prostredia a zamerania na čitateľa určiť druh románu. Vie vysvetliť vonkajšiu kompozíciu románu.</p>
<p>V. Ferko, A. Ferko: Ako divé husi</p> <p>Isaac Asimov: Stratený robot</p> <p>Isaac Asimov: Stratený robot</p> <p>Isaac Asimov: Stratený robot</p> <p>R. Alvarez: Deň, keď čas plynul naopak</p> <p>R. Alvarez: Deň, keď čas plynul naopak</p>	<p>Vie zaradiť ukážku k historickému románu.</p> <p>Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu vedecko-fantastická literatúra, vie zaradiť literárne texty do vedecko-fantastickej literatúry a odôvodniť svoje rozhodnutie. Vie vyhľadať hlavné a vedľajšie postavy.</p> <p>Vyhľadať kľúčové slová, pripraviť si osnovu a na jej základe voľne prerozprávať obsah literárneho textu. V literárnej ukážke rozlíšiť fakty a umelecké prostriedky. Vysvetliť rozdiel medzi fikciou v literárnom diele a literatúrou faktu, použiť argumenty na primeranej kultúrnej komunikačnej úrovni. Vie zaradiť ukážku k literárnemu žánru.</p> <p>Vyhľadať kľúčové slová, pripraviť si osnovu a na jej základe voľne prerozprávať obsah literárneho textu.</p> <p>Pri práci s literárnym textom správne používať literárno-teoretické pojmy. Vie sformulovať hlavnú myšlienku literárnej ukážky. Pokúsi sa napísať sci-fi príbeh s využitím ja- rozprávania . Vie analyzovať text vedecko-fantastickej diela zo štylistického a lexikálneho hľadiska a vie určiť funkciu jednotlivých jazykových prostriedkov v texte.</p>
<p>James A. Owen: Hľadanie červeného draka</p> <p>James A. Owen: Hľadanie červeného draka</p>	<p>Vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu populárno-vedecká a fantasy literatúra. Vie identifikovať v texte charakteristické znaky populárno-vedeckej a fantasy literatúry.</p> <p>Vie sformulovať hlavnú myšlienku literárnej ukážky, literárne postavy. Vie vyhľadať kľúčové slová a vytvoriť dejovú osnovu a prerozprávať obsah príbehu. Vie analyzovať text fantasy literatúry zo štylistického a lexikálneho hľadiska a vie určiť funkciu jednotlivých jazykových</p>

<p>A.Christieová: Diomedove kone</p> <p>Victor Hugo: Bedári</p> <p>Victor Hugo: Bedári</p> <p>František Hečko: Červené víno</p>	<p>prostriedkov v texte.</p> <p>Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu román. Vie odlíšiť román od ostatných žánrov veršovanej a neveršovanej epiky a svoje rozhodnutie zdôvodniť.</p> <p>Na základe deja, témy, prostredia a zamerania na čitateľa určiť druh románu-dobrodružný, detektívny, generačný román. Vysvetliť vonkajšiu kompozíciu románu.</p> <p>Samostatne a bez prípravy správne, plynule a nahlas čítať prozaický text, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho jazykovej úrovni a skúsenostiam a dokáže prispôbiť rýchlosť čítania tomu, aby mohol, čo najefektívnejšie pochopiť význam prozaického textu. Samostatne sformulovať subjektívne hodnotenie prečítaného textu.</p> <p>Vie vyhľadať postavy v ukážke. Vie ju zaradiť medzi generačný román. Vysvetliť význam stylisticky príznakových slov v texte a odôvodniť ich funkciu.</p>	<p>Vie odlíšiť román a svoje</p>
<p>Opakovanie- druhy románov</p> <p>Test- druhy románov</p> <p>Dušan Dušek: Dvere do kľúčovej dierky</p> <p>Roman Brat: Mordovisko</p> <p>Roman Brat: Mordovisko</p> <p>Charlotte Bronteová: Jana Eyrová</p> <p>Jana Šimulčíková: Dievča s bocianími nohami</p> <p>Jacqueline Wilsonová: Dieťa zo smetiska</p>	<p>Upevneniť vedomosti</p> <p>Preveriť vedomosti</p> <p>Žiak vie vyhľadať hlavného hrdinu. Vie identifikovať rozprávača príbehu. Vie analyzovať syntaktickú rovinu jazyka. Vie vysvetliť funkciu humoru v danej ukážke.</p> <p>Žiak vie analyzovať vnútornú a vonkajšiu kompozíciu literárneho diela. Vie vyhľadať postavy v literárnej ukážke. Vie vysvetliť, ktoré postavy sú nositeľmi príbehu v ukážke. Vie vyhľadať slovné spojenia, ktoré charakterizujú reč mládeže. Vie vyhľadať a určiť umelecké jazykové prostriedky. Vie charakterizovať metonymiu.</p> <p>Vie zaradiť ukážku k literárnemu žánru. Vie charakterizovať ja-rozprávania. Vie charakterizovať dievčenský román.</p> <p>Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu epika, zaradiť prečítaný text k epickým žánrom a k literárnemu druhu. Vie abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku. Vie analyzovať literárny text a vyhľadať v ňom stylistické a jazykové prostriedky. Vedieť zaradiť ukážku k literárnemu druhu a určiť, ktorý znak je charakteristický pre tento literárny druh.</p>	

<p>Zuzka Šulajová: Džínsový denník</p> <p>Zuzka Šulajová: Džínsový denník</p> <p>Vlastná tvorba</p> <p>Opakovanie tem. celku- Epika a epické žánre</p> <p>Test- Epika a epické žánre</p> <p>Dramatické umenie (7 hod.)</p> <p>William Shakespeare: Romeo a Júlia</p> <p>William Shakespeare: Romeo a Júlia</p> <p>J.G.Tajovský: Ženský zákon</p>	<p>Žiak vie charakterizovať denník, dievčenský román. Vie sformulovať tému a hlavnú myšlienku. Vie charakterizovať vonkajšiu kompozíciu denníka. Vie vyhľadať hlavné a vedľajšie postavy.</p> <p>Podľa výberu- denník, text so zameraním na dievčenský román, dobrodružný, scifi....</p> <p>Upevnenie vedomostí</p> <p>Preverenie vedomostí daného tematického celku.</p> <p>Žiak vie vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu dráma. Vie vysvetliť definíciu pojmov tragédia, komédia a činohra, muzikál. Vie pri čítaní textu jednotlivých postáv vyjadriť moduláciou hlasu obsah textu. Vie ☐ abstrahovať a sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu. Charakterizovať spoločné a odlišné znaky dramatických žánrov. Vysvetliť pojmy vonkajšia kompozícia (dejstvo). Vie vysvetliť pojmy vnútorná kompozícia úvod, zápleтка, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie. Žiak vie výrazne čítať text divadelnej hry a zúčastniť sa ako postava na dramatizovanom čítaní textu. Žiak vie v texte divadelnej hry určiť fázy vnútornej kompozície diela vie podložiť príkladmi na základe analýzy textu divadelnej hry.</p>
<p>J.G.Tajovský: Ženský zákon</p> <p>Čo sme sa naučili</p> <p>Čo sme sa naučili</p> <p>Zhodnotenie celoročnej práce</p>	<p>Žiak vie identifikovať v texte hry umelecké jazykové prostriedky a vysvetliť ich význam. Žiak vie aplikovať svoje znalosti o literárnej postave (hlavná, vedľajšia) v prečítanom texte a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska. Žiak vie zdramatizovať literárny text v podobe jednoduchého scenára. Žiak vie vytvoriť scenár vlastnej divadelnej hry.</p> <p>Opakovať prezentovať a aplikovať poznatky z literatúry</p>

Kritériá hodnotenia predmetu

Predmet slovenský jazyk a literatúra bude hodnotený slovne, pričom sa bude vychádzať z Metodického pokynu Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri hodnotení a výslednej známke sa bude klásť dôraz na známky získané z testov, tematických previerok, diktátov a jazykových cvičení, vstupných a výstupných previerok. Bude sa prihliadať i na známky z projektov, ktoré budú zadávané v priebehu školského roka (max. 2 projekty). Pri žiakoch s poruchami písania (dysgrafia), čítania (dyslexia), výslovnosti (dyslália) a s telesným postihnutím sa dodržiava špecifický prístup pri zadávaní domácich úloh, pri písaní diktátov a

slohových prác, pri hodnotení a klasifikácii.

Hodnotenie slohových prác

Zložky hodnotenia:

Vonkajšia forma... 4 body

Vnútorňá forma ... 20 bodov

Celkový dojem ... 4 body

1. Vonkajšia forma (maximum 4 body)

Celková úprava: čitateľnosť, zreteľné grafické členenie odsekov, prepísanie práce z konceptu do čistopisu, čistota textu – bez škrtania, dodržiavanie okrajov

Dodržanie predpísaného rozsahu

2. Vnútorňá forma (maximum 20 bodov)

Obsah: (max. 4 body)

Jazyk: (max. 4 body)

Kompozícia: (max. 4 body)

Štýl: (max. 4 body)

Pravopis: (max. 4 body)

0 – 2 chyby ..... 4 body

3 – 6 chýb ..... 3 body

7 – 10 chýb ..... 2 body

11 – 14 chýb ..... 1 bod

15 – viac chýb ..... 0 bodov

Posudzovanie pravopisných chýb: Každé nečitateľné slovo je 1 pravopisná chyba. Ak je v texte napísané jedno slovo s tou istou pravopisnou chybou, táto chyba sa počíta len raz. Každá chyba v interpunkcii sa počíta ako osobitná chyba toľkokrát, koľkokrát sa vyskytuje v texte.

Nerozlišujeme malé a veľké pravopisné chyby, všetky chyby majú rovnakú hodnotu.

3. Celkový dojem (max. 4 body)

Celkové vyznenie práce

Práca by nemala obsahovať: nelogické názory, protispoločenské postoje, antihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia, iné.

28 – 25 bodov 1

24 – 21 bodov 2

20 – 14 bodov 3

13 – 8 bodov 4

7 – 0 5

Hodnotenie testových úloh

Vstupné a výstupné previerky:

100% - 90% - výborný

89% - 75% - chváľitebný

74% - 50% - dobrý

49% - 30% - dostatočný

29% - 0% - nedostatočný

Tematické previerky:

100% - 95% - výborný

94% - 80% - chváľitebný

79% - 60% - dobrý

59% - 30% - dostatočný

29% - 0% - nedostatočný

Hodnotenie diktátov :

Kontrolný diktát slúži na kontrolu, na overovanie pravopisných zručností žiakov. Žiak si pri jeho písaní počína samostatne, neposkytne sa mu bezprostredná príprava na správne písanie. Kontrolný diktát použijeme, keď sa preberie pravopisná téma. Kontrolnému diktátu predchádza potrebné množstvo nácvičných diktátov alebo pravopisných cvičení. Obsah kontrolného diktátu pozostáva výlučne z prebraného, vysvetleného a precvičeného učiva. Text má byť primerane nasýtený pravopisnými a gramatickými javmi. Vety v kontrolnom diktáte by mali na seba nadväzovať, text

diktátu by mal mať obsah. Počet diktátov závisí od stanovenia v učebných osnovách pre SJL v príslušnom ročníku ZŠ.

Technika diktovania: Pred diktátom žiakov motivujeme, na pravopisné javy už ale neupozorňujeme. Žiaci by mali byť sústredení a pripravení na písanie. Učiteľ prečíta jasne, výrazne a prirodzene celý text diktátu. Čítať treba pomalšie, pretože žiaci musia pochopiť obsah textu. Pri diktovaní stojí učiteľ pred žiakmi a sleduje, či všetci žiaci stačia písať. Pri písaní sa žiaci učiteľa na nič nepýtajú. Ak učiteľ zbadá, že niektorí žiaci zaostávajú, zníži tempo diktovania, ale diktovanie neperuší. Nepreberané, resp. neznáme pravopisné javy napíše učiteľ na tabuľu. Text diktátu sa obvykle diktuje po vetách, dlhšie vety po častiach. Po skončení diktovania učiteľ prečíta text ešte raz, a to takým tempom, aby si ho žiaci stačili skontrolovať. Po prečítaní je vhodné nechať žiakom čas (asi 1 minútu) na individuálnu opravu zistených chýb. Na pokyn učiteľa všetci žiaci položia perá a zatvoria zošity.

Diktáty :	0 – 1 chyba – výborný
	2 – 3 chyby – chváľitebný
	4 – 7 chýb – dobrý
	8 – 10 chýb – dostatočný
	11 chýb a viac – nedostatočný

Metódy a prostriedky hodnotenia

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka,
- sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické) a didaktickými testami; uplatňuje aj metódy menej riadené (referáty, denníky, projekty, sebahodnotenie)
- konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami,
- rozhovormi so žiakom a so zákonným zástupcom žiaka.

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných a grafických prác oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní.

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok. Pravidelným rozvrhnutím hodnotiacich činností zabráni preťažovaniu žiaka. Písomné práce archivuje do konca príslušného školského roka.

Termín na vykonanie písomnej skúšky, ktorá má trvať viac ako 25 minút, prekonzultuje učiteľ s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môže žiak robiť len jednu skúšku uvedeného charakteru.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu sú:

- známky alebo slovné hodnotenie za ústne odpovede,
- známky alebo slovné hodnotenie za písomné práce, didaktické testy, projekty,
- posúdenie prejavov žiaka.